

Inka Parei

Az árnyékbokszolónő

(regényrészlet)

IA szomszédasszonyommal már évek óta ugyanazon az emeleten lakunk. Néha megtörténik, hogy egyszerre dugjuk súlyos kulcsunkat a több mint kétszáz éves ajtó zárjába, ilyenkor besietek a folyosómra: hosszú, keskeny tömlő, sárga kender borítja, szélessége alig egy méter. Ő is belép az ajtaján, odabenn a negyvenes évek egyenbarnájára festett padló. Förtelmes szín. Tompa fényű és levakarhatatlan, kutyaurülékre hasonlít, amit a juhászutyák pottyantanak a burkolatra, ha a gazdájuk rozsdaszínű száraz kutyaeledellel táplálja őket.

Egy hete elcsendesült a régi, valaha előkelő zsidó bérház oldalsó szárnya a Lehniner Straßén, mi maradtunk az egyetlen lakók. Az épületrészben komor, berlini kockaszobák sorakoznak, mintha levágták volna az egyik sarkukat, három külső fallal, gyakorlatilag lehetetlen kifüteni, ehhez tartozik még a budi a lépcsőházban.

Mielőtt beköszöntött volna a tél, még az a kevés bérlő is elköltözött, aki eddig itt lézengett. Legtöbbjük valamelyik rokonuk közelébe, panelbe, központi fűtéssel és szemétdobóval, ki a Mazahnba vagy Hellersdorfbba. Utolsóként a pincelakásban tanyázó lerongyolódott öregasszony ment el. Húsz éve ózdkodik attól, hogy elhagyja ezt a negyedet. November elején elvitték egy öregotthonba, félig megvakulva, virágos rongyokba csavart lábszárfekélyel.

Most már biztos lehetek abban, hogy teljesen egyedül maradtam a házban. A közös öblítőtízet is napok óta csak én húzom le, a szomszédasszonyom sincs már itt. Nem csörömpöl a kulcsomója, köhécselés és idegen léptek sem hallatszanak. Alkalmadtán a bejárati ajtót elkapja a szél és becsapja. Azon kívül minden néma, mintha kőből lenne. Csak a lépteim visszhangzanak a feljárt szétforgácsolódott csempéin.

Felteszem a melegítőm kapucniját, a vállamra veszek egy adag jól megtömött szemeteszacskót és kilépek az udvarra.

Utoljára nyáron jártak itt a szemetesek, magukkal vitték a régi fém kukákat is. Egy hosszú kampósbottal felfegyverkezve akarom eltakarítani az elmúlt hetek háztartási hulladékát. Ehhez az eljárásához speciális szerszám és nem csekély mennyiségű ügyesség kívánatik. Ideális időpont ehhez a késő délelőtt, amikor a szomszéd telek lakói dolgoznak, és nem bámulnak rosszalóan az ablakból.

Átmászok a drótkerítésen, a saját tulajdon bevezetésekor alacsony, falazott talapzatra kerül, és elválasztotta az ő telküket a mienktől. Óvatosan átnyomom a rudat egy tenyérnyi lyukon, a kampó beleakad a szeméttároló műanyagfogantyújába, felnyitom a tetejét, majd a rudat kissé beljebb tolom. Úgy dobom fel a gondosan bekötött világoszöld zacskót, hogy a drótkerítés hegyes szögein túl landoljon, legjobb esetben a kuka belsejében, vagy legalább a közelében.

Néhány percen át dobálom a zacskókat, majd korrigálom a pozíciójukat. Ahogy végeztem, hátra fordulok, a visszaváltható üvegekkel teli szatyor után nyúlok. És ebben a pillanatban megakad a szemem egy táblán.

Tegnap még nem volt itt.

Felcsavarozták a szürkén hámló, graffitivel és nedves brikethamuval borított falra. Csillogó, vadonatúj tábla, egy építkezési vállalat nevével. Bekeretozve a név és a cím, alatta egy kék ikerház terve.

Nekitámaszkodom a kerítésnek, becsukom a szemem — beszívom a nedves téli levegőt, és magam elé képzelem a tábla nélküli falat — majd újra kinyitom. A tábla még mindig ott van.

Nem tartom valószínűnek, hogy egyszerűen kifelejtették volna ezt a düledező épületet, miközben az összes többi egymás után tatarozták. Tudhattam volna előre, hogy nem bujkálhatok itt az örökkévalóságig albérleti szerződés nélkül. Sehová nem vagyok bejelentve, és a hatóságok sem tudnak rólam semmit. De miért tűnt el épp most az utolsó hivatalos lakó, Dunkel is? A szomszédasszonyom volt, lakása a folyosó túloldalán, ráadásul közös budiba is jártunk. Előre kiszámította, mikor fog magamra hagyni. Tudni kell azt is, hogy az utóbbi években egyszer sem ment el hosszabb időre, még egy-két napra sem.

Magam előtt látom, ahogy lassacskán felegyensúlyozza bevásárlószatyorait az emeletre, a maradék korlátba kapaszkodva. Óvatos, valószínűleg igen helyhez kötött ember. Soha sem volt látogatója. A csengője hangjára egyáltalán nem emlékszem. Csak a bogaras, apró rituáléira. Fekete bakancsa, orrával kifelé, a lábtörlő mellett, mindig a bal oldalon, és jobbra a szemetesvödör (nálam épp fordítva van). Estéknént, nyolc és kilenc óra között, amikor már amúgy sem megy sehová, csattan a zár, zörög a biz-

tónsági lánc. Néha még résnyire kinyitja az ajtót, majd bezárja, hogy biztosra menjen, sikerült kirekesznie a lépcsőház hidegéből előkúszó éjjel érzetét.

Nem kell sokat törnöm a fejem rajta, hogy rájöjjenek, a kör, amit élete köré vont, a harmincöt négyzetméteres, huzatos, de majdnem albérletmentes hajlékot, a közös lépcsőt, az utcánkat a Rosenthaler Platz-on, és néhány szükséges más körzeti külső kapcsolatot foglal magába. Hogy szó nélkül elment, teljesen kibillent az egyensúlyomból.

Ezen kívül néhány napja bekerítettek az éjszakai állatok is, ászkák, atkák és apróbb patkányok, kétségbe vonva a lakhatási jogomat. Nem sokkal korábban pedig azt a hibát is elkövettem, hogy felderítettem a lepusztult melléképületet. A földszinten penészedő, krémszínű ülögarnitúra álmomban fölém hajol, megszagol egy koszos, deszkamerev FDJ-inget, ami tegnap még a második emeleti ablak kerestfáján lógott. Fönn a gallérijánál hozzánőtt a bőrömhöz, nem tudom levetni, röviden szólva: kezdem elveszteni a türelmem.

Egy lógó csatorna maradékából hólé csepeg a fejem búbjára, lefut a fülkagylóm mentén, végig a nyakamon. Felemelem a fejem, felnézek a legfelső emeletre. A sötét konyhaablakban megsárgultak a páfrány levelei, már egy hete nem öntözi őket senki. Lábujjhegyre állok. Miért nem kért meg arra, hogy legalább a virágait öntözsem? A tejüvegen át elmosódottan látszik egy fűszeres só kontúrja, egy kék-fehér tejesdoboz, és egy egész kenyér, szerintem a végét már zöldes szőr lepi.

Tekintetem átfut a következő ablakra. Tényleg megmoccant valami az üveg mögött? Ijedtemben leejtem az üvegeket a kezemből, és körülnézek. Futásnak eredek, egy lendülettel fenn vagyok a szőnyegporolón, és átmászok a mellette levő kétméteres falra, ami az udvart zárja körül. Lángként nyaldossák a szürkés-kék árnyak a nappali sötétjét. A hírbemondó basszuszöngyén elhalkulnak a léptek, annyira beleélte magát a képek ritmusába, hogy a végén ő maga is bepörgött. És most felgyúlnak a fények a konyhában, a szobában és a kamrában is. Semmi kétség: a kéz, ami a kapcsolókat megérinti, biztosan hús nélküli, néma. Egy olyan lény, amely egy hétig kibírta fűtés nélkül, a beleit sem ürítette és a szomszédasszonyom eltűnése szárad a lelkén.

Visszaváltható üvegeimet szorongatva kimenekülök az utcára.

2

Mirca kávézójában, egy csésze fodormentatea és egy tányér krumplileves mellett sikerült kissé megnyugodnom. A vendéglős, fekete hajú, sápadt román férfi, rám vigyorog, és végigtol az asztalomra egy hamuzót. Megtömöm a pipám, és hátradőlök kedvenc szeparém fotelében, ahonnan az egész üzletet, és a Weinberweg nedvesen szürke szelvényét is beláthatom.

Az utcán három csapzott cigánygyerek szorongatja egymást. Veszekedésük tárgya egy sárga műanyagóra, amit egy rágógumi-automatából halásztak ki. Kisgyermekek játébarlangja: bedobnak egy kétmárkást, a fémpolip kampós végű csápjáival körözni kezd, de legtöbbször csak egy cukor- és színezőanyag-golyót

fog ki. Hátulról egy nyolc év körüli fiú közelít, és magához ragadja a főnyereményt. A lányok hirtelen félreugranak, vékony szoknyájuk alatt jéghideg megfeszült ízület villan fel, közben ő beszuszakolja a zsákmányt gumicsizmája szárába. Kisebített szája elvigyorodik, felvillannak aranyfogai. Még megrándul a polgárháborúban szétépett orrának maradéka, és a fiú szökdecselő mozdulatokkal eltűnik a látómezőmből.

Ilyenkor nincs nagy mozgás a kávézóban. Rajtam kívül az egyetlen vendég egy mézestejet kortyolgotó táncosnő, narancs-sárga bőrnadrágban, és almazöld kötött felsőben. Mirca barátom közeledik a tejeskávémmal. Csoszog, körülményeskedő mozdulatokkal egyensúlyozza el a gözölgő csészét az asztalom sarkáig.

Felhasználói eleganciát nem várhatunk el egy vagyontalan festőtől, aki kénytelen vendéglősnek kiadni magát, hogy eltartassa a családját. A pult mellett lépcső vezet a kiépített pincébe, Mirca galériájába, Ceauşescu uralkodásának nagyméretű rémálmai közé. Tésztafahér arcú, és marhanyakú emberek ácsorognak a hideg sugárúton, mintha a terror egy hormon volna, ami eltorzítja a testet, gyerekfejek egy otthon rozsdás rácsa mögött, nyakatlanul, testetlenül, egymás hegyén-hátán mint a szén: aki felmegy a lépcsőn elsápad egy pillanatra, és rövid időre az az erő keríti hatalmába, ami Mircat is. Eddig senki senki sem vett tőle egy képet sem, és olyat se láttam, hogy valaki másodjára is lement volna.

Soha sem próbálkoztam azzal, hogy információt gyűjtsek Dunkelről. Talán azért nem, mert ebben a városban tömegével vannak olyan nők, mint ő vagy én.

Két évvel ezelőtt, egy tavaszi napon az ajtaja előtt álltam. A kilincs után tapogattam, közben az az érzésem támadt, hogy egy megszokott mozdulatot gyakorolok, csak éppen fordítva. Mintha bal kézzel kellene írnom. Kezemben tartottam a tévesen kézbesített leveleket, valószínűleg elnézte a postás a nevünket. Mindketten összerándultunk, amikor Dunkel a küszöbre lépett és rámnézett. Évek óta lakunk egymás mellett, de még soha nem álltunk ilyen közel egymáshoz. Az volt az érzésem, mintha egy ellenőrizhetetlen tükröbe néznék, kezébe nyomtam a borítékokat, és olyan gyorsan, ahogy csak tudtam, visszaszaladtam a folyosómra.

Miután visszamerészkedek az oldalszárnyba, feltöröm Dunkel lakását. Több évig keményen edzettem néhány háztömbnyire innen, Wang mesternél, egy zár kinyitása nem jelenthet számomra problémát. Szóba sem jöhet hogy értesítem a rendőrséget, végül is illegálisan lakom a Lehniner Straßén. Lehet, hogy még kutyát is hoznának magukkal. Wang mester nem csak az ökölcspásókat és a lépéseket tanította meg, elárulta a kínaiak harminchat pontból álló túlélési stratégiáját is. Így ismertem meg a várakozást, ami nem más, mint a megfelelő pillanat megérzése. Várok tehát. Fodrozódó füst a nyugtatóm és az időmérőm is egyben, miközben a 4. számú pontot alkalmazom: kipihenve találkozz a kimerült ellenséggel.

(Karácsonyi Noémi fordítása)